

Intel·ligència i Processos Cognitius

Codi: 102597

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Castelló Tarrida

Correu electrònic: toni.castello@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

El coneixement de la manera en què les persones produeixen i utilitzen representacions és la base explicativa de l'activitat mental humana. Un conjunt de grans processos (com l'aprenentatge, la comprensió, el raonament o la presa de decisions) es fonamenten en representacions i operacions sobre les mateixes. Per tant, els objectius d'aquesta assignatura s'adrecen a conèixer les característiques del sistema cognitiu humà que permeten gestionar representacions i les maneres en què es fan servir. Aquests objectius inclouen una descripció de les bases físiques del funcionament intel·lectual i la seva articulació en funcions cognitives útils, les quals integren recursos cerebrals amb instruments culturals. Alhora, els continguts de l'assignatura permetran analitzar i explicar les principals activitats cognitives humanes, comprenent-ne els mecanismes generals implicats i la multiplicitat de concrecions que poden observar-se'n.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).
- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mostrar respecte i discreció en la comunicació i l'ús dels resultats de les avaluacions i les intervencions psicològiques.
- Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.

- Reconèixer i valorar els procediments i les tècniques aplicats a la construcció i a l'adaptació d'instruments d'avaluació psicològica.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant les dimensions social, econòmica i/o mediambiental.
3. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
4. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
5. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
6. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
7. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
8. Comunicar eficaçment el resultat de l'avaluació intel·lectual amb instruments psicomètrics.
9. Dissenyar plans d'optimització del funcionament cognitiu en funció de cada perfil representacional.
10. Distingir els diferents models psicoeducatius d'explicació de la qualitat docent i les diferències individuals en l'aprenentatge escolar.
11. Elaborar instruments d'anàlisi i diagnòstic cognitiu i intel·lectual.
12. Elaborar instruments d'anàlisi i diagnòstic de les diferències individuals en intel·ligència i estructures de coneixement.
13. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
14. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
15. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
16. Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
17. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
18. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
19. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
20. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.
21. Seleccionar els instruments d'exploració adequats per a l'anàlisi de les diferències individuals en l'aprenentatge escolar.
22. Seleccionar els instruments de mesura adequats per a l'anàlisi de la cognició.
23. Seleccionar i utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de contextos educatius formals i no formals.
24. Treballar en equip.
25. Utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de processos cognitius.
26. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
27. Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.
28. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
29. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

01. Representacions i intel·ligència
02. Sistemes cognitius: arquitectura física i funcional
03. Aspectes biològics de la cognició humana

- 04. Aspectes culturals de la cognició humana
- 05. Representacions d'objectes i representacions generades pel sistema cognitiu
- 06. Cognició distribuïda
- 07. Aprenentatge i estructures de coneixement
- 08. Raonament, solució de problemes i interaccions amb contextos
- 09. Dimensions diacròniques: la cognició dins del cicle vital
- 10. Bases cognitives de les competències
- 11. Variabilitat i configuracions cognitives excepcionals
- A. Instruments de mesura intel·lectual (I)
- B. Instruments de mesura intel·lectual (II) i mesures situades
- C. Anàlisi de perfils
- D. Mesura d'estructures de coneixement
- E. Anàlisi competencial

Els continguts indexats numèricament corresponen als que seran tractats en les sessions magistrals, i configuren el cos teòric general de l'assignatura. En canvi, els continguts indexats amb lletres corresponen a les aproximacions pràctiques, amb contacte amb els instruments i aplicacions pràctiques per part dels alumnes, sota direcció docent.

Metodologia

La metodologia de la matèria consta de cinc formes generals d'actuació:

- (1) Sessions dirigides pel docent, en les quals es presenten i discuteixen els principals continguts teòrics de la matèria.
- (2) Sessions d'anàlisi de casos i aplicacions, en les quals l'alumnat té un rol actiu, sota la supervisió del docent.
- (3) Sessions de contacte amb instruments i procediments de mesura, en les quals també l'alumnat té un rol actiu supervisat.
- (4) Sessions de lectura, documentació i reflexió, desenvolupades de manera autònoma per l'alumnat amb feedback posterior del docent.
- (5) Sessions de consulta individualitzada, amb seguiment de les tasques individuals i optimització del coneixement adquirit.

Les activitats programades s'integren en cadascuna d'aquestes metodologies, alhora que inclouen exemplificacions de procediments de mesura i serveixen com a avaluació continuada de la matèria.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives



Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions magistrals	36	1,44	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de casos i instruments	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29
Tipus: Autònomes			
Treball independent de l'alumnat	90	3,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29

Avaluació

L'avaluació estarà articulada per un conjunt d'activitats optatives, les quals permeten acumular punts, juntament amb una activitat d'avaluació conjunta, també optativa, la qual permet completar la qualificació.

Específicament, les activitats d'avaluació optatives, programades durant el semestre són:

- (A) Setmana 6: Breu examen amb apunts (fins a 2,5 punts). Es pot fer individualment o en grup.
- (B) Setmana 10: Mapa conceptual (fins a 2,5 punts). Es pot fer individualment o en grup.
- (C) Setmana 13: Exemplificació de continguts tractats (fins a 2,5 punts). Es pot fer individualment o en grup.
- (D) Setmana 15: List-Link (fins a 2,5 punts). Es pot fer individualment o en grup.

La suma d'aquestes activitats permet arribar fins a una puntuació màxima de 10 punts.

La situació de "NO AVALUABLE" es correspondrà amb els casos que hagin presentat menys de dues de les activitats opcionals A, B, C i D.

La prova de recuperació consistirà en una prova de conjunt d'elecció múltiple, individual i presencial, acotada superiorment en el valor de 8,5. Aquesta estarà adreçada a les persones presentades, les quals hagin lliurat almenys tres de les quatre evidències (A, B, C, i D) i que hagin acumulat una puntuació menor de 5.

No espreveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Les normes d'avaluació de la Facultat de Psicologia poden trobar-se a:
<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

A. Preguntes sobre apunts (setmana 6)	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29
B. Mapa conceptual (setmana 10)	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29
C. Generació d'exemples propis (setmana 13)	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29
D. List-link (setmana 15)	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

SMITH, E.E. y KOSSLYN, S.M. (2008). Procesos cognitivos. Modelos y bases neurales. Madrid: Pearson y Prentice Hall.

CASTELLÓ, A. (2001). Inteligencias. Una integración multidisciplinaria. Barcelona: Masson.

CASTELLÓ, A. (2002). La inteligencia en acción. Barcelona: Masson.

Programari

Es facilitarà a través del Campus Virtual.